

«Бионика», является базовой для успешной художественной проектной деятельности и профессиональной подготовки будущих художников декоративного искусства.

Ключевые слова: бионика, объекты природы, искусство, наука, профессиональное образование, проектная деятельность, декоративное искусство, дизайн, архитектура.

УДК: 372.87

*Селезньова Анна,
канд. техн. н., старший викладач ХНУ,
м. Хмельницький*

ЗМІСТ КУРСУ «ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА» ДЛЯ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

***Анотація.** У статті розкрито значення курсу «Історія мистецтва» в процесі фахової підготовки майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва. Визначено мету та завдання курсу, проаналізовано вимоги до рівня освітніх досягнень студентів з означеного курсу, охарактеризовано тематичний зміст, а також конкретизовано змістове наповнення аудиторної та самостійної роботи студентів. Обґрунтовано, що у відборі дидактичного змісту курсу необхідно керуватися наступними критеріями: оптимальний обсяг навчального матеріалу; професійна значущість навчального матеріалу з різних видів мистецтва; рівень системності вихідних понять; відповідність фактичного матеріалу тенденціям розвитку сучасних видів мистецтва; доступність навчального матеріалу*

для усвідомлення студентами певної вікової категорії; відповідність дидактичних умов перспективам їх розвитку та виділеному проміжку часу на засвоєння даного навчального матеріалу. Відмічено, що роботу з художнім надбанням доцільно проводити у трьох напрямках: аналіз організації композиції художнього твору; аналіз засобів художньої виразності; аналіз емоційно-образного змісту художнього твору (ідеї автора).

Ключові слова: навчальний курс, зміст, історія мистецтва, художники декоративно-ужиткового мистецтва, підготовка.

Постановка проблеми. Важливим завданням професійної підготовки майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва є формування професійно компетентної, конкурентоздатної особистості. Складність і масштабність завдань, які вирішують художники декоративно-ужиткового мистецтва, зумовлює необхідність удосконалення їхньої фахової підготовки у закладах вищої освіти. У визначенні змісту професійної підготовки майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва важливо враховувати актуальні орієнтири розвитку художньої освіти. На часі – набуття системи знань з історії мистецтва, що є фундаментальною підвалиною формування світогляду художників та виховання у них ціннісно-особистісного ставлення до декоративно-ужиткового мистецтва.

На сучасному етапі цивілізаційного поступу накопичено значний досвід щодо викладання дисципліни «Історія мистецтва» у вищій школі, що конкретизується численними авторськими освітніми програмами, розробленими відповідно до вимог державних освітніх стандартів. Саме зміст курсу часто є

важливим педагогічним засобом, який сприяє всебічному розвитку особистості, формуванню її естетичної культури, розширенню її кругозору в галузі декоративно-ужиткового мистецтва. Однак, як засвідчує освітня практика, у викладанні навчального курсу «Історія мистецтва» існує низка проблемних питань, що потребують розв'язання.

Суттєвою проблемою залишається відсутність адаптованих для студентів-художників україномовних навчально-методичних видань, зміст яких репрезентує характерні ознаки окремих історичних епох і широко висвітлює процеси становлення і розвитку певних видів мистецтва, окремих технік тощо. Зокрема, «История декоративно-прикладного искусства» Л. Фокіної або Анрі де Морана, що перекладена з французької мови; «История текстильного искусства и костюма. Древний мир» Н. Цвіткової, «Всеобщая история искусств» в шести томах. Це призводить до нерівномірного, часто стислого, спрощеного та схематичного висвітлення матеріалу, подібного до довідниково-енциклопедичного характеру. Відтак студенти напряму підготовки «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» не мають змоги більш детально опрацювати науково цікаві відомості з фаху, й усвідомлюють визначальність ролі викладача.

У професійній підготовці майбутніх художників важливе значення має опанування дисципліни «Історія мистецтв», що слугує фундаментальною підвалиною мистецтвознавства. Реалізація змісту цього навчального курсу дозволяє вирішувати важливі методологічні завдання підготовки випускників художніх спеціальностей до фахової діяльності. Як відомо, існуючі освітні стандарти та вимоги суспільства до фахової підготовки художників визначають зміст навчальних дисциплін. Проте відбір основних найбільш

узагальнених теорій та понять – найскладніша частина конструювання змісту дисциплін. Структура курсу вимагає цілісного підходу до підбору навчального матеріалу.

Тому, спроба представити систему комплексного підходу в підготовці студентів напряму «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» за допомогою навчального курсу «Історія мистецтва», на наш погляд, вельми актуальна і своєчасна. Зважаючи на комплексність змісту фахової підготовки студентів художніх спеціальностей, що уможливорює формування майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва як фахівців нового типу, конкретизованих професійно значущими якостями художника, виконавця, педагога, здатністю до саморегуляції та самовдосконалення важливого значення у спектрі вузькоспеціалізованих курсів набуває дисципліна «Історія мистецтва».

Аналіз досліджень і публікацій із проблеми, виокремлення невирішених її частин. Цінним внеском у розв'язання проблемних питань професійної підготовки майстрів декоративно-прикладного мистецтва є наукові праці провідних українських мистецтвознавців і педагогів: І. Андрощука [2], І. Андрощук [1], Є. Антоновича [3], М. Зимомрі [5], В. Бучківської [4], В. Цісарука [9], З. Шокірової [10]. У контексті дослідження науковий інтерес становлять праці щодо тенденцій мистецької освіти в Україні в галузі образотворчого мистецтва (С. Коновець [6]), мистецької педагогіки (В. Орлов, Г. Падалка, О. Рудницька [8] й ін.).

Однак відкритою залишається проблема вдосконалення змісту професійної підготовки майстрів декоративно-прикладного мистецтва, особливо у ході розроблення робочих навчальних програм із курсів

мистецького спрямування. Зважаючи на це, нами було сформовано зміст курсу «Історія мистецтв» з урахуванням інноваційних підходів до змісту і методики викладання у вищій школі.

Формулювання мети статті. Таким чином, метою статті є розкриття змісту навчального курсу «Історія мистецтва» для майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва та характеристика його особливостей.

Виклад основного матеріалу. У підготовці майбутніх художників декоративно-ужиткового мистецтва курс «Історія мистецтва» є одним з важливих засобів художнього способу пізнання світу, формування основ художньо-теоретичної і художньо-історичної обізнаності. Вивчення цієї дисципліни зорієнтоване на інтелектуальний і духовний розвиток студентів, що, в свою чергу, є однією з головних умов результативності професійної підготовки художників.

Важливим етапом у побудові курсу «Історія мистецтва» є визначення критеріїв відбору змісту навчального матеріалу. Базуючись на основних дидактичних розробках теорії змісту навчання та результатах аналізу психолого-педагогічної літератури, до основних критеріїв відбору змісту навчального матеріалу з курсу «Історія мистецтва» віднесено такі:

- оптимальний обсяг навчального матеріалу;
- професійна значущість навчального матеріалу з різних видів мистецтва;
- рівень системності вихідних понять;
- відповідність фактичного матеріалу тенденціям розвитку сучасних видів мистецтва;
- доступність навчального матеріалу студентам певної вікової категорії;

– відповідність дидактичних умов перспективам її розвитку та проміжку часу, відведеному для засвоєння даного навчального матеріалу.

Згідно з навчальним планом Хмельницького навуонального університету курс «Історія мистецтва» опановують студенти напряму підготовки «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у першому і другому навчальних семестрах. Для його вивчення відведено – 180 год., а саме: лекцій – 68 год., практичних занять – 34 год., самостійної роботи студентів – 78 год.

Тематика курсу «Історія мистецтв» входить у цикл математичної та природничо-наукової підготовки і є базовою для художника-виконавця. У змісті дисципліни вивчаються основні історичні аспекти розвитку мистецьких процесів, стильових напрямів і шкіл. Слід відзначити також, що навчальний курс «Історія мистецтв» має міждисциплінарний характер, і тісно пов'язана з такими дисциплінами: «Орнамент», «Кольорознавство», «Рисунок», «Живопис», «Основи композиції», «Історія декоративно-прикладного мистецтва» та «Етнографія».

Відмітимо, що у процесі опанування курсу «Історія мистецтв» реалізуються міжпредметні зв'язки з різними видами мистецтва, художньою літературою, поезією, образотворчим мистецтвом, адже художник повинен бути ерудованим професіоналом не тільки у своїй галузі, але й мати уявлення про сучасне мистецтво взагалі.

Сформовані у студентів знання дають змогу сформувати цілісну систему мистецьких знань, якісно виконати випускні кваліфікаційні творчі роботи з декоративно-ужиткового мистецтва, оскільки їх написання передбачає дослідження історичного розвитку певного виду мистецтва. Враховуючи це, крім

теоретичної характеристики історичного розвитку виду мистецтва, студент має обґрунтувати основні художньо-стильові та індивідуально-стильові риси художнього твору чи виробу базуючись на знаннях історії мистецтв.

Відтак з-поміж основних вимог до освітніх досягнень майбутніх фахівців ми виокремлюємо такі професійні вміння: оптимально використовувати понятійний апарат із фаху; аналізувати світові та українські мистецькі процеси на сучасному етапі та в історичній ретроспективі; розрізняти основні стильові напрями мистецтва, знати їх специфіку і відмінності, культурно-духовні традиції й цінності; розпізнавати мистецькі твори та їх авторів, самостійно оцінювати їх; характеризувати конкретні аспекти тих чи інших мистецьких явищ; визначати чинники, які сприяють або перешкоджають утвердженню, появі тих чи інших мистецьких інституцій та їх успішному функціонуванню.

Таким чином, теоретичний зміст навчального курсу містить надзвичайно широкий діапазон історії мистецтва, зокрема, від доісторичної доби – до окреслення явищ сьогодення. Робоча програма охоплює п'ять змістових модулів, кожний із яких характеризує особливості культурних епох із проекцією на творчість їх видатних представників. Наприклад, змістом теми «Історія мистецтва епохи Відродження» передбачено ознайомлення студентів з роботами Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Сандро Ботічеллі. Засвоєння матеріалу з розділу «Історія західноєвропейського мистецтва XVII століття» передбачає творчу діяльність студентів щодо виявлення та аналізу проблем розвитку художніх напрямів на основі ознайомлення з роботами постатей цього періоду.

Змістове наповнення першого модуля розкриває сутність «мистецтвознавства», його видової структури,

відображає роль історії мистецтва як однієї із частин мистецтвознавства. Наголосимо, що у цьому розділі особлива увага зосереджена на класифікації видів, жанрів, родів мистецтва та їх стислій характеристиці. Окрема тема модуля презентує особливості первісного мистецтва доісторичної доби.

Другий змістовий модуль висвітлює історію виникнення і розвитку видів мистецтва Стародавнього світу, зокрема, таких держав: Єгипет, Месопотамія, Кріто-Мікенська культура (Егейське мистецтво) тощо. Увиразнюється матеріал щодо розвитку видів мистецтва кожної культури, надається чітка характеристика культурного розвитку кожної епохи, технік декоративно-ужиткового мистецтва, пояснюється символіка орнаменту виробів декоративно-ужиткового мистецтва через призму космологічного та есхатологічного уявлення народностей, що розглядаються.

Третій змістовий модуль конкретизовано п'ятьма темами, в яких характеризується доба Античності. Зазначимо, що окрім загальної характеристики епохи та питань оновлення у сфері художньої естетики Стародавньої Греції, висвітлюється значення творчості Мірона, Поліклета, Фідія, Праксітеля, Лісіппа, Скопаса в історії розвитку скульптурного мистецтва. Окремі теми розкривають період еллінізму, зародження і розвиток мистецтва Римської імперії, причини виникнення християнства і кризи античної культури, відображають основні етапи становлення культової християнської архітектури та християнської іконографії.

Четвертий змістовий модуль представлено п'ятьма темами про візантійські, дороманські, романські і готичні стильові тенденції середньовічного мистецтва. Слід зазначити, що змістовим наповненням модуля передбачено формування у студентів умінь аналізувати,

класифікувати та визначати подібні та відмінні риси у вказаних стилях, установлювати зв'язок ретроспективного розвитку стилістичних тенденцій зазначених епох. Важливим є також формування у майбутніх художників вміння пояснити причини появи та розвитку певних видів мистецтв, їх символічне та семантичне значення.

П'ятий змістовий модуль інтегрує дві теми, присвячені Італійському Відродженню (Ренесансу) та Відродженню у Венеції. Зокрема, студенти знайомляться з основними художніми школами, провідними художниками і їх стилістикою, визначними відкриттями у галузі образотворчого мистецтва. Серед них: доба Проторенесансу (друга половина XIII-XIV ст., діяльність художніх шкіл сієнської та флорентійської), епоха Раннього Відродження (XV ст., провідні художні школи флорентійська, умбрійська, падуанська, венеціанська), епоха Високого Відродження (XV-XVI ст., провідні художні школи римська та венеціанська). Також розглядаються особливості художньої творчості «маньєризму» (творчість Понтормо, Брунзіно, Б. Челліні) та «Болонського академізму» (в творчості Аннібале Каррачіно, Гвідо Рені). У цьому розділі студентам пропонується зробити основний акцент на оцінці творчого доробку відомих митців цієї епохи, визначити основні техніки і прийоми їхньої роботи, проаналізувати спільні та відмінні риси художніх шкіл, що вивчаються.

Відзначимо, що окремий змістовий модуль передбачає формування у студентів системи знань про мистецтво Північного Відродження, зокрема, про основні мистецькі напрями, характерні для Нідерландів, Німеччини і Франції. В контексті цих мистецьких напрямів студенти ознайомлюються з творчістю братів Губерта та Яна ван Ейків, Ієронімуса ван Акена Босха,

Пітера Брейгеля Мужицького, Альбрехта Дюрера, Жана Клуе.

Сьомий змістовий модуль містить теми, які розкривають мистецтво фламандського та італійського Барокко, представлене іменами відомих художників: Мікеланджело Караваджо, Франсиско Рібальта, Хусепе Рібера, Франсиско Сурбаран (караваджизм) та реалістичного мистецтва Голландії (в творчості Пауля Рубенса, Рембранта). Особлива увага відведена питанням зародження і розвитку класичного напрямку в живописі Франції (творчість Ніколи Пуссена, Клода Лорена).

Восьмий змістовий модуль охоплює питання розвитку мистецтва французького Рококо через призму творчої діяльності Жана Антуана Ватто, Франсуа Буше, Жана Оноре Фрагонара; мистецтва голландського реалізму у творчості Жан-Батиста Шардена.

Дев'ятий змістовий модуль інтегрує три теми, що окреслюють стильові тенденції в мистецтві XIX ст. Франції, Іспанії та Англії. Важливо, що майбутні фахівців усвідомлюють, що художнє життя цього періоду пов'язане із розвитком трьох основних напрямів: класицизму (Жак Луї Давид, Жан Огюст Доменік Енгр, Теодор Жеріко, Віктор Ежен Делакруа), романтизму (Джон Констебл, Джозеф Тернер) і реалізму (Франсіско Гойя). Окремо висвітлюються питання розвитку барбізонської мистецької художньої школи.

Десятий, останній змістовий модуль присвячено стильовим напрямкам XIX – початку XX ст., зокрема: імпресіонізму, постімпресіонізму, неоімпресіонізму, символізму, модернізму, авангардизму, фовізму, експресіонізму, абстракціонізму, сюрреалізму.

Курс «Історія мистецтва» передбачає проведення лекцій та практичних занять. Зміст лекцій доцільно

визначати за принципом еволюційного охоплення найбільш значущих етапів розвитку світового мистецтва. Лекція має бути активною формою навчального процесу і водночас – ефективним методом навчання. Лекційний матеріал як спосіб передачі готових знань студентам повинен включати в себе нову інформацію через проблемність питання, ситуації або часу.

Невеликий об'єм аудиторних годин унеможливорює детальний монографічний огляд матеріалу, необхідний для поглибленого вивчення історії мистецтва. Цим пояснюється тематична вибірковість, інформаційна насиченість і компактність викладу, передбачений великий об'єм самостійної роботи студентів у позааудиторний час. У сучасних умовах необхідно шукати нові умови і принципи наочності. Тому, пропонуємо використовувати новітні технології, наприклад, застосування лекції-візуалізації, лекції-зустрічі, мультимедійні засоби передачі інформації, відеозаписи тощо.

Практичні заняття орієнтовані на проблемне охоплення лекційного матеріалу й активну участь студентів в процесі роботи, що передбачає їх самоосвітню та дослідницьку діяльність під час підготовки до занять. У ході виконання завдань до практичних занять студенти набувають уміння правильно опрацьовувати мистецьку літературу, відбирати оптимальні джерела, акцентувати на головних відомостях, конспектувати та відпрацьовують навички підготовки грамотного публічного виступу – повідомлення. Результати дослідницької роботи майбутні фахівці оприлюднюють у вигляді мультимедійних презентацій або відеоматеріалів із обраної проблеми. Це дозволяє створити комплект портфоліо-презентацій різних історичних періодів.

Навички з аналізу композиційних та системи художньо-виразних засобів творів художників студенти набувають під час відвідування художніх музеїв, де ознайомлюються з конкретними експонатами, спілкуються з художниками, розглядають їхні полотна, переймають досвід провідних наукових співробітників музею. Крім того, у цих закладах дуже часто організовують не тільки виставки, а також лекції, які проводять самі художники, що є актуальною та цікавою формою організації навчально-виховного процесу.

Для занурення в певну історичну епоху, для більш чіткого розуміння особливостей становлення і розвитку країни, традицій, подій, світогляду людей лекції супроводжують відео- й аудіо-матеріалами, наочним роздатковим матеріалом. Крім того, під час практичних занять відбувається контроль знань у вигляді усного індивідуального та групового бліц-опитування, письмових тестових завдань і відповідей на запитання з вивчених тем.

Сприйняття художнього твору передбачає надзвичайно уважне вивчення його змісту, теми та ідеї, тобто думки автора, що відображає його світовідчуття і світосприйняття. Цьому сприяють додаткове читання літератури про художній твір, життя і творчий шлях художника.

Зазначимо, що роботу з художнім надбанням доцільно проводити за трьома напрямками:

1. Аналіз організації композиції художнього твору.
2. Аналіз засобів художньої виразності.
3. Аналіз емоційно-образного змісту художнього твору (ідеї автора).

Аналіз організації композиції здійснюють шляхом визначення домінувальних і супідрядних елементів художнього твору, визначення масштабу, пропорцій,

ритмічності, зорових ілюзій і, найголовніше, досягнутою або порушеною рівновагою твору.

До засобів художньої виразності художнього твору відносять форму, колір та фактуру. Як відомо, колористичне рішення художнього твору дуже важливе. У цій царині працювало багато митців, зокрема: Тиціан, Веласкес, Гойя, Хальс, Рубенс, Джованні Батиста Тьєполо. Їх називають найвеличнішими колористами світу. На одному щаблі із ними стоять прославлені Караваджо, Сурбаран, Рембрант, відомі своїм світлотіньовим моделюванням художніх творів. Під час вивчення дисципліни лектором акцентується увага і на фактурі художнього твору, яка є не менш важливою. Її зміст розкривається шляхом вивчення інструментарію, матеріалів і технік, власне, у яких створюються різноманітні твори певних видів мистецтв.

Проблема аналізу емоційно-образного змісту художнього твору, тобто ідеї автора, не має однозначних запрограмованих рішень. Тому студентам доцільно пропонувати надати стислу характеристику вже існуючого опису художнього твору, або представити власне бачення розв'язання поставленої проблеми.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок із напрямку. Таким чином, курс «Історія мистецтва» зорієнтований на освітні потреби студентів художників декоративно-ужиткового мистецтва і передбачає системне розкриття історичних етапів розвитку світового художнього мистецтва, його різних видів і жанрів, стильових тенденцій і окремих творчих явищ; ознайомленні з творчістю видатних художників. Процес відбору його змісту ґрунтується на критеріях, що забезпечують оптимальний обсяг навчального матеріалу, його професійну значущість з різних видів мистецтва, враховують рівень системності вихідних

понять та відповідність фактичного матеріалу тенденціям розвитку сучасних видів мистецтва. Для формування цілісної системи знань з історії мистецтв доцільним є проведення аналізу художнього мистецького доробку з різних видів мистецтва за такими напрямками: аналіз організації композиції художнього твору; засобів художньої виразності та емоційно-образного змісту художнього твору (ідеї автора).

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці методики вивчення дисципліни, обґрунтуванні технології формування умінь здійснювати художній аналіз творів у професійній діяльності художника.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андросук І. В. Принципи відбору і структурування змісту курсу «Організація і методика виховної роботи». *Молодь і ринок*. 2011. № 1. С. 90-96.

2. Андросук І. П. Організація етнографічних досліджень з декоративно-прикладного мистецтва у майбутніх вчителів трудового навчання. Зб. наук. праць Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. Умань: ПП Жовтий О.О, 2010. Ч. 2. С. 22-29.

3. Антонович Є. А. Етноестетичний розвиток учнів різних вікових груп у процесі освоєння народного мистецтва. *Діалог культур: Україна у світовому контексті: художня освіта: зб. наук. пр.* / [редкол. : І. А. Зязюн (голов. ред.), С. О. Черепанова (упоряд. і відп. ред.), Н.Г. Ничкало, О.П. Рудницька та ін]. Львів; 2000. Вип. 5. С. 247-262.

4. Бучківська В. В. Потенціал музею навчального закладу у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя. Наук. часоп. НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: збірник наук. праць /Ред.кол. Н.В.Гузій (відп.

ред.) та ін. Вип. 8 (18). Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. С. 89-92.

5. Зимомря М. М. Естетичне виховання молоді засобами народних промислів Закарпаття (1919-1939 рр.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; ТНПУ ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2013. 19 с.

6. Коновець С.В. Підготовка вчителя образотворчого мистецтва. Рівне: Агенція Місо, 2002. 75 с.

7. Отич О. М. Мистецтво у змісті професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання: навч.-метод. посіб. Полтава: ІнтерГрафіка, 2005. 200 с.

8. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навчальний посібник Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005. 360 с.

9. Цісарук В. Ю. Методика навчання художньої обробки деревини майбутніх учителів технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2013. 20 с.

10. Шокірова З. Р. Формування професійної майстерності майбутніх учителів образотворчого мистецтва засобами традиційної символіки орнаменту. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 1 (55). С. 172-180.

REFERENCES

1. Androshchuk I. V. (2011). Pryntsypy vidboru i strukturuvannya zmistu kursu «Orhanizatsiya i metodyka vykhovnoyi roboty» Molod' i rynok. 2011. № 1. S. 90-96.

2. Androshchuk I. P. (2010). Orhanizatsiya etnohrafichnykh doslidzhen' z dekorativno-prykladnoho mystetstva u maybutnikh vchyteliv trudovoho navchannya. Zbirnyk naukovykh prats' Umans'koho derzhavnoho

pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychyny. Uman': PPZhovtyyO.O, 2010. – Ch. 2. – S. 22-29.

3. Antonovych Ye. A. (2000). Etноestetychnyy rozvytok uchniv riznykh vikovykh hhrup u protsesi osvoyennya narodnoho mystetstva. Dialohkul'tur: Ukrayina u svitovomukonteksti: khudozhnyaosvita: zb. nauk. pr. / [redkol.: I. A. Zyazyun (holov. red.), S. O. Cherepanova (uporyad. i vidp. red.), N. H. Nychkalo, O. P. Rudnyts'ka ta in]. L'viv; 2000. Vyp. 5. S. 247–262.

4. Buchkivs'ka V. V. Potentsial muzeyu navchal'noho zakladu u formuvanni tvorchoyi osobystosti maybutn'oho vchytelya. Naukovyy chasopys Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 16. Tvorchasobystist'uchytelya: problemyteoriyi i praktyky: Zbirnyk naukovykh prats' /Red.kol. N.V.Huziy (vidpovidal'nyyredaktor) tain. Vyp.8 (18). K.: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2008. S. 89–92.

5. Zymomrya M. M. Estetychne vykhovannya molodi zasobamy narodnykh promysliv Zakarpattya (1919-1939 rr.): avtoref. dys. nazdobuttyanauk. stupenyakand. ped. nauk : 13.00.01 - zahal'na pedahohika ta istoriya pedahohiky TNPUim. V. Hnatyuka. Ternopil', 2013. 19 s.

6. Konovets' S. V. Pidhotovka vchytelya obrazotvorchoho mystetstva. Rivne: AhentsiyaMiso, 2002. 75 s.

7. Otych O. M. Mystetstvo u zmisti profesiynoyi pidhotovky maybutnikh pedahohiv profesiynoho navchannya: navch.-metod. posib. Poltava: InterHrafika, 2005. 200 s.

8. Rudnyts'ka O. P. Pedahohika: zahal'natamystets'ka: navchal'nyyposibnyk. Ternopil': Navchal'naknyha – Bohdan, 2005. 360 s.

9. Tsisaruk V.Yu. Metodyka navchannya khudozhn'oyi obrobky derevyny maybutnikh uchyteliv tekhnolohiy: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.02 / V. Yu. Tsisaruk;

Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova. – Kyiv, 2013. – 20 s.

10. Shokirova Z. R. Formuvannya profesiynoyi maysternosti maybutnikh uchyteliv obrazotvorchoho mystetstva zasobamy tradytsiynoyi symvoliky ornamentu Pedahohichni nauky: teoriya, istoriya, innovatsiyni tekhnolohiyi. 2016. № 1 (55). S. 172–180.

Selezneva A. V. The content of the «History of art» course for future artists of decorative-applied art.

Abstract. *The article reveals the importance of the course «History of Art» in the process of professional training of future artists of decorative and applied art. The goals and objectives of the course, the requirements for the level of its mastering, the thematic content are characterized, the content of the students' classroom and independent work is also indicated. It is noted that when selecting the content of the course, the following criteria should be guided: optimal volume of educational material; the professional significance of educational material on various types of art; the level of the systemic nature of the original concepts; the correspondence of factual material with the trends in the development of contemporary art forms; availability of educational material for students of a certain age category; the compliance of didactic conditions with the prospects of their development and the allocated period of time for mastering this training material. It is noted that it is expedient to conduct work with the artistic heritage in three directions: analysis of the organization of the composition of a work of art; analysis of means of artistic expressiveness; analysis of the emotional-imaginative content of the work of art (the author's ideas).*

Key words: *training course, content, history of art, artists of decorative and applied art, preparation.*

Селезнева А. В. Содержание курса «История искусства» для будущих художников декоративно-прикладного искусства.

Аннотация. В статье раскрыто значение курса «История искусства» в процессе профессиональной подготовки будущих художников декоративно-прикладного искусства. Определены цели и задачи курса, требования к уровню его усвоения, охарактеризованы тематическое содержание, указано также содержание аудиторной и самостоятельной работы студентов. Отмечено, что в отборе содержания курса необходимо руководствоваться следующими критериями: оптимальный объем учебного материала; профессиональная значимость учебного материала по различным видам искусства; уровень системности исходных понятий; соответствие фактического материала тенденциям развития современных видов искусства; доступность учебного материала студентам определенной возрастной категории; соответствие дидактических условий перспективам их развития и выделенному промежутку времени на усвоение данного учебного материала. Отмечено, что работу с художественным достоянием целесообразно проводить в трех направлениях: анализ организации композиции художественного произведения; анализ средств художественной выразительности; анализ эмоционально-образного содержания художественного произведения (идеи автора).

Ключевые слова: учебный курс, содержание, история искусства, художники декоративно-прикладного искусства, подготовка.